

BETÆNKNING

afgivet af

Finans- og Skatteudvalget

vedrørende

Forslag til Finanslov for 2014

Afgivet til lovforslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Finn Karlsen (Siumut), formand
Inatsisartutmedlem Gerhardt Petersen (Atassut), næstformand
Inatsisartutmedlem Evelyn Frederiksen (Siumut)
Inatsisartutmedlem Jens Imanuelsen (Siumut)
Inatsisartutmedlem Kalistat Lund (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartutmedlem Hans Aronsen (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit)

Indhold:

1. Indledning	4
1.1 Finanslovsforslagets opbygning og bevillingsmæssige regler	4
1.2. Inddragelse af Inatsisartuts fagudvalg	4
1.3. Finanslovsforslaget for 2014	5
1.3.1 Princippet om en samlet prioritering	5
1.3.2 Det Økonomiske Råds anbefalinger til den langsigtede økonomiske politik	5
1.3.3 Ændringsforslag	7
1.3.4 Finansudvalgets stillingtagen – generelt	8
1.3.5 Færdiggørelsen af den endelige finanslov for 2014 og forberedelse af FFL15.	8
2. Finansudvalgets specifikke spørgsmål/bemærkninger - opdelt på områder	9
2.1. Aktivitetsområde 10-12 Formanden for Naalakkersuisut	9
2.2. Aktivitetsområde 20-24 Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser	9
2.3. Aktivitetsområde 30 Naalakkersuisutmedlemmet for Familie og Justitsvæsen	12
2.4. Aktivitetsområde 34-35 Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed og Infrastruktur.	14
2.5. Aktivitetsområde 40 Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling.	15
2.6. Aktivitetsområde 50-51 Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug	19
2.7. Aktivitetsområde 62-66 Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked.	20
2.8. Aktivitetsområde 70-73 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Natur og Miljø	22
3. Ændringsforslag til bevillinger	25
3.1. Tema 1 – Tekniske ændringer	25
3.2. Tema 2 – Budgetneutrale ændringer	26
3.3. Tema 3 – Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter	27
3.4. Tema 4 – Merudgifter	29
3.5. Tema 5 – Salg af boliger	29
3.6. Tema 6 – Besparelser på drift	30
3.7. Tema 7 – Udmøntning af indkøbsbesparelser	30
3.8. Tema 8 – Fiskeri	31
3.9. Tema 9 – Omrokeringer vedrørende anlæg	32
3.10. Tema 10 – Effekter af reformtiltag	33
4. Ændringsforslag til tekstanmærkninger	33
5. Henstillinger fra Finansudvalget	35
6. Indstillinger fra Finansudvalget	37

Bilagsoversigt:

- A. Finansudvalgets spørgsmål af 12. september 2013 til Naalakkersuisut.
- B. Naalakkersuisuts besvarelser af Finansudvalgets spørgsmål, jfr. bilag A.
- C. Finansudvalgets høringsskrivelse af 12. september 2013 til Inatsisartuts fagudvalg.
- D. Samrådsindkaldelse af 9. oktober 2013 af Formanden for Naalakkersuisut samt tilhørende samrådsnotat.
- E. Samrådsindkaldelse af 15. oktober 2013 af Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser og Indenrigsanliggender samt tilhørende samrådsnotat.
- F. Samrådsindkaldelse af 7. oktober 2013 af Naalakkersuisutmedlemmet for Familie og Justitsvæsen samt tilhørende samrådsnotat.
- G. Samrådsindkaldelse af 7. oktober 2013 af Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed og Infrastruktur samt tilhørende samrådsnotat.
- H. Samrådsindkaldelse af 10. oktober 2013 af Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling samt tilhørende samrådsnotat.
- I. Samrådsindkaldelse af 10. oktober 2013 af Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug samt tilhørende samrådsnotat.
- J. Samrådsindkaldelse af 7. oktober 2013 af Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked samt tilhørende samrådsnotat.
- K. Samrådsindkaldelse af 10. oktober 2013 af Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Natur og Miljø samt tilhørende samrådsnotat.
- L. Naalakkersuisuts ændringsforslag af 11. oktober 2012 til bevillinger. (Ændringsforslag nr. 1-120).
- M. Naalakkersuisuts ændringsforslag af 11. oktober 2012 til tekstanmærkninger (Ændringsforslag nr. 121-125).
- N. Fagudvalgenes høringssvar jf. bilag C.

1. Indledning

Inatsisartuts 1. behandling af Forslag til Finanslov for 2013 fandt sted den 18. september 2013. Forslaget blev henvist til behandling i Finansudvalget.

Finansudvalget har gennemgået finanslovsforslaget på et budgetseminar, der blev afholdt 22.-26. august 2013 i Narsarsuaq. Finansudvalget har på baggrund af sin gennemgang og behandling af finanslovsforslaget fremsendt en række spørgsmål og kommentarer ved brev af 12. september 2013 til Naalakkersuisut. Der henvises til **bilag A**. Udvalget bad om svar senest den 27. september 2013 kl. 12. For Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål henvises til **bilag B**.

Den 11. oktober 2013 har Naalakkersuisut herudover fremsendt et antal ændringsforslag. Disse behandles i særskilt i betænkningen.

Udvalget afgiver hermed betænkning til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget.

1.1 Finanslovsforslagets opbygning og bevillingsmæssige regler

Finanslovsforslagets opbygning er i hovedtræk fastlagt i Budgetlovens kapitel 2 og 3. Det fremgår af de heri anførte bestemmelser, at finanslovsforslaget i lighed med andre lovforslag består af en lovtekst med bemærkninger.

Lovteksten omfatter bevillingsoversigten i forslagets *Bilag 1* og tekstanmærkningerne i forslagets *Bilag 2*.

Bemærkningerne består af kommentarerne til tekstanmærkningerne, resultatoversigterne og hovedkontooversigten samt budgetbidragene.

For nærmere beskrivelse af kravene til bemærkningernes udformning henvises til de anførte kapitler i Budgetloven. Om budgetbidragene skal dog bemærkes, at disse indeholder de nærmere forudsætninger for bevillingerne på de enkelte hovedkonti. For tekstanmærkningerne skal det særligt bemærkes, at disse qua deres karakter af lovtekst giver mulighed for at foretage ændringer eller tilføjelser til øvrig Inatsisartutlovgivning.

Finanslovsforslaget adskiller sig således fra andre lovforslag bl.a. på den vis, at der kan fremsættes ændringsforslag til udformningen af budgetbidragene på trods af, at disse som nævnt har karakter af bemærkninger til lovteksten. Der kan dog ikke stilles særskilte ændringsforslag til de øvrige dele af bemærkningerne, såsom til *bemærkningerne* til tekstanmærkningerne.

Udvalget skal i øvrigt henvise til sin betænkning til Forslag til Tillægsbevillingslov for 2010, som blev behandlet på Inatsisartuts forårssamling 2011. I betænkningen til Tillægsbevillingsloven gennemgås de bevillingsmæssige regler nærmere med henblik på at give medlemmerne af Inatsisartut mulighed for at sætte sig ind i dette yderst vigtige område.

1.2. Inddragelse af Inatsisartuts fagudvalg

Finansudvalget har som i tidligere år søgt at inddrage Inatsisartuts fagudvalg i finanslovsprocessen. Udvalget har på den baggrund sendt såvel sine indledende spørgsmål til

Naalakkersuisut som Naalakkersuisuts besvarelser som kopi til fagudvalgene. Flere af fagudvalgene har taget positivt imod denne mulighed for at vurdere det fremsatte finanslovsforslag. Dette har resulteret i nyttige tilbagemeldinger, som i videst muligt omfang er inddraget forskellige steder i nærværende betænkning.

Finansudvalgets høringsskrivelse til fagudvalgene er vedlagt som **bilag C** til nærværende betænkning. Fagudvalgenes tilkendegivelser er vedlagt under **bilag N**.

Finansudvalget har benyttet lejligheden til at minde fagudvalgene om, at Finansudvalget ikke har mulighed for at anbefale højere udgifter indenfor et udgiftsområde, såfremt der ikke samtidig er anført forslag til finansiering.

Udvalget skal endvidere benytte lejligheden til at erindre om, at selvom enkelte beslutningsforslag i sig selv ikke nødvendigvis er væsentligt udgiftskrævende, kan de sammenlagt dog have betydelige administrative og økonomisk konsekvenser for Landskassens budget.

1.3. Finanslovsforslaget for 2014

1.3.1 Princippet om en samlet prioritering

Princippet om samlet prioritering er bærende for tilrettelæggelsen af vores økonomi. Hvis vi skal tilrettelægge vores økonomi på en måde, så vi kan bevare overblikket og holde en udgiftsstyring, afpasset til samfundets økonomiske formåen, må vi nødvendigvis fastholde dette princip.

Det er derfor af afgørende betydning, at Naalakkersuisut og Inatsisartut altid overvejer det meget grundigt, inden der træffes beslutning om at øge driftsudgifterne ud over det niveau, som er forudsat på finansloven.

Denne opgave kan ikke løses af Finansudvalget eller Naalakkersuisut alene, men forudsætter hele Inatsisartuts aktive medvirken og støtte. Dette er ikke mindst aktuelt i disse år, hvor det bliver stadig tydeligere, at vores økonomiske holdbarhed er alvorligt truet, og at snuptagsløsninger ikke er mulige.

1.3.2 Det Økonomiske Råds anbefalinger til den langsigtede økonomiske politik

Den 10. september 2013 gennemførte Finansudvalget et møde med Grønlands Økonomiske Råd. Det nærmere emne for mødet var den netop udkomne rapport fra Rådet. Generelt demonstrerer rapporten endnu engang, at "status quo" for velfærdssamfundet ikke er en reel mulighed.

En holdbar økonomisk udvikling fremover er af afgørende vigtighed. Hvis finanspolitikken ikke er holdbar, kan de offentlige velfærdsydelser ikke vokse i samme takt som de almindelige indkomster i økonomien. De vil med andre ord blive udhulet. Det betyder, at skatter og afgifter skal sættes op, hvis velfærdssamfundet skal opretholdes.

Økonomisk Råds rapport viser, at udviklingen af den strukturelle saldo, dvs. udviklingen af de offentlige finanser undtaget konjunkturudsving, viser en forværring fra midten af 00'erne og frem.

Økonomisk Råds langsigtede fremskrivninger af de offentlige indtægter og udgifter viser en tydelig forværring af de offentlige finanser fremover. Ifølge Økonomisk Råd ændres

befolkningens alderssammensætning markant de kommende år. Arbejdsstyrken stagnerer, og der bliver flere ældre. Det fører til stigende udgifter til sundhedsydelser, pleje af ældre og ikke mindst pensioner.

Økonomisk råd vurderer derfor også i dette års rapport, at der med de nuværende rammer for Landskassens udgifter og indtægter er brug for fastholdte budgetforbedringer på næsten 1 mia. kr. i de næste årtier for at sikre balancen mellem indtægter og udgifter.

Der bliver i de kommende år behov for en skarp prioritering af de offentlige udgifter, og jo længere tid den finanspolitiske tilpasning udskydes, jo større tilpasning bliver der behov for. Og der er ingen snuptagsløsninger.

Problemerne kan overvindes ved at skaffe større offentlige indtægter og ved at sænke udgifterne. Hvis flere personer bliver selvforsørgende vil det både reducere de offentlige udgifter og øge skatteindtægterne. Der er således en række muligheder for at skabe balance mellem indtægter og udgifter.

Økonomisk Råd gør opmærksom på, at den nuværende indretning af velfærdssamfundet og dets finansieringsgrundlag vil give anledning til systematisk underskud, og at udviklingen derfor ikke er holdbar. Dette understreger behovet for gennemgribende reformer for at sikre en mere selv bærende og holdbar økonomisk udvikling. Økonomisk Råd udtaler samtidig, at den aktuelle konjunkturudvikling kan begrunde en vis finanspolitisk lempelse som foreslået af Naalakkersuisut. Økonomisk Råd mener, at den overordnede politisk - økonomiske udfordring er at skabe grundlag for en erhvervsudvikling til styrkelse af vækst og velstand. Det er ifølge Økonomisk Råd afgørende for at fremtidssikre samfundet og skabe et grundlag for større økonomisk selv bærenhed, og at de offentlige finanser spiller en central rolle i den sammenhæng.

Forslaget til finansloven for 2014 opererer med et DA-underskud i 2014 og 2015, som dog vendes til overskud i 2016 og 2017. Naalakkersuisut foreslår underskud de første to år, så længe de ekstra midler bidrager til at løse de strukturproblemer, som samfundet står overfor. Finansudvalget har taget dette til efterretning, men gør opmærksom på, at Økonomisk Råd har udtalt at denne strategi har en indbygget risiko, fordi udgifterne realiseres før finansieringselementerne.

Naalakkersuisut ønsker, at der skal være balance eller et positivt DA-resultat samlet set for den samlede fireårige periode, som finansloven opererer med. Skulle der komme væsentlige ekstraordinære indtægter i de kommende år, skal disse ikke gå til almindeligt øget forbrug. Efter Naalakkersuisuts mening bør de anvendes til byggeri af kollegier og uddannelsesbygninger.

Finansudvalget er enigt med Naalakkersuisut i, at ellers nye udgiftskrævende tiltag følges af tilsvarende forslag til finansiering og at nye initiativer trækker i den rigtige retning. Til dette skal udvalget tilføje, at finansieringen bør sikres ved tilsvarende indtægter og ikke ved yderligere gældsætning. Yderligere gældsætning bør alene anvendes til investeringer, som på sigt kan skabe besparelser, og hvor tilbagebetaling af lånet entydigt er positivt. Udvalget har ikke kunne undgå at bemærke inflationens indvirkning på det man får for pengene. Det synes at fremgå flere steder, at inflationen æder mere og mere af bevillingerne, så vi får mindre og mindre ud af de samme penge. I Naalakkersuisuts Politisk- Økonomiske Beretning 2013 nævnes at forbrugerpristallet steg 1,6 % fra januar 2012 til januar 2013 mod en stigning på 4,8 % i de forudgående 12

måneder. Naalakkersuisut oplyser, at Selvstyrets økonomiske råderum er blevet indskrænket med godt 214 mio. kr. i perioden 2009-2014 som følge af prisudviklingen. Det er almindeligt kendt, at de offentlige udgifter spiller en stor rolle for inflationsudviklingen. Udvalget skal derfor udtrykke sin tilfredshed med at Naalakkersuisut vil gennemføre rationaliseringer på driften af den offentlige sektor. Udvalget må samtidig konstatere, at gældsfinansierede investeringer må påvirke det samlede forbrug i samfundet, og dermed fortsat inflationsudvikling, uanset om investeringerne foretages i rent offentligt eller "privat" regi i form af gældsætningen hos de Selvstyre ejede selskaber.

Det må bemærkes, at den grønlandske økonomi er meget lille, hvorfor en beskeden gældsoptagelse i forhold til f.eks. de omfattende infrastrukturelle anlægsønsker, meget hurtigt kan øge gældens andel af BNP. Det er derfor uhyre vigtigt, at der alene optages lån, som bruges fremadrettet til investeringer, der kan give et samfundsøkonomisk positivt afkast.

Økonomisk Råd bemærker Naalakkersuisuts betoning af behovet for reformer for at understøtte en erhvervsudvikling og sikre holdbare offentlige finanser og dermed en selv bærende økonomi. Udvalget er enig heri, men det er desuden udvalgets holdning, at vi alle må bidrage hertil. For at have penge i kassen, er det nødvendigt for Landskassen at låne betragtelige beløb, mens Landkassen har 868 mio. kr. til gode i restancer. Antallet af restancesager er steget fra 230.000 i august 2012 til godt 241.000 i august 2013, mens restancetørrelsen er faldet fra knap 893 mio. kr. til godt 868 mio. kr. Et fald på 2,7 pct. Restancerne er naturligvis fortsat høje. Udvalget deler derfor Naalakkersuisuts håb, at den fortsatte modernisering af den offentlige sektor på sigt kan medvirke til en fortsat nedbringelse af restancemassen og antallet af restancesager. Den bedste strategi er at sikre, at nye restancer ikke opstår, mens man gør alt for at få befolkningen til at forstå betydningen af, at man betaler sin gæld til det offentlige.

Udvalget har til gengæld stor forventning til, at der i Gælds- og Investeringsstrategien sættes klare og hensigtsmæssige standarder for udarbejdelsen af beslutningsgrundlaget for offentlige investeringer. Det er en styrkelse af denne strategi, at det nuværende Naalakkersuisut lægger op til 10-årige sektorplaner på de enkelte sektorer. Det styrker planlægningen og forbedrer mulighederne for at foretage prioriteringer med en længere tidshorisont.

Udvalget kan bakke op om nødvendigheden af en klart defineret finanspolitik, stram styring af de offentlige finanser, fokus på risici for 'ressourceforbandelsen' og at sikre uddannelse til den grønlandske befolkning.

1.3.3 Ændringsforslag

På baggrund af Inatsisartuts førstebehandling af finanslovsforslaget har Naalakkersuisut den 11. oktober 2013 fremsendt 125 ændringsforslag til Finansudvalget.

Der er ændringsforslag til såvel *bevillinger* som til *tekstanmærkninger*. Ændringsforslagene er vedlagt betænkningen som **bilag L** og **M**.

Finansudvalgets indstillinger til Naalakkersuisuts ændringsforslag fremgår af afsnittene 3 og 4 i nærværende betænkning.

Naalakkersuisuts samlede ændringsforslag til Inatsisartuts 2. behandling af Finanslovsforslaget for 2014 vil isoleret set forbedre det budgetterede Drifts-, Anlægs- og Udlånsresultat, DAU-

saldoen, med 23,6 mio. kr. i 2014 og 90,2 mio. kr. i 2015 samt forringe det med 50,3 mio. kr. 2016 og 101,3 i 2017.

Finanslovens resultat vil herefter være et **DAU-underskud på 52,4 mio. kr.** i 2014.

Finansudvalget har indstillet næsten alle Naalakkersuisuts ændringsforslag til 2. behandlingen til vedtagelse. Dog har udvalget *udsat* sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 24, 30, 31, 37, 40, 52, 113, 115, 116 – 119, 120 og 125 jf. betænkningens afsnit 3 og 4.

1.3.4 Finansudvalgets stillingtagen – generelt

Finansudvalget kan på nuværende tidspunkt ikke tilkendegive hverken tilslutning eller afstandtagen til Naalakkersuisuts forslag til Finanslov for 2014. Udvalget vil fremkomme med en endelig indstilling til selve finanslovsforslaget i Udvalgets tillægsbetænkning til 3. behandlingen.

Finansudvalget kan dog tilslutte sig langt de fleste af de ændringsforslag, som Naalakkersuisut har fremsendt til Finansudvalget. De forslag, Finansudvalget ikke er enig i, eller forslag, som synes at mangle jf. tidligere oplysninger fra Naalakkersuisut, vil blive omtalt senere i betænkningen.

1.3.5 Færdiggørelsen af den endelige finanslov for 2014 og forberedelse af FFL15.

Det kan flere steder i betænkningen være anført, at Finansudvalget tilkendegiver sin tilslutning til, at konkrete oplysninger medtages eller ændres i den endelige finanslov for 2014 eller i finanslovsforslaget for 2015. Finansudvalget fremkommer med sådanne anmodninger i de tilfælde, hvor det f.eks. skønnes, at en teknisk tilretning af finanslovsforslaget ikke kræver et formelt ændringsforslag, eller hvor den ønskede tilretning ikke umiddelbart er mulig grundet manglende datagrundlag.

Det er naturligvis Finansudvalgets forventning, at disse tilkendegivelser uden videre tages til efterretning af Naalakkersuisut, og at de ønskede tilpasninger af finansloven og det kommende finanslovsforslag sker som ønsket. Såfremt Naalakkersuisut mod forventning ikke anser den ønskede ændring som mulig eller hensigtsmæssig forventer udvalget at modtage en klar tilkendegivelse herpå i Naalakkersuisuts svarnotat. Såfremt Naalakkersuisut ikke fremkommer med en tilbagemelding, anses dette af Inatsisartut, og herunder af Finansudvalget, som Naalakkersuisuts stiltiende og bindende accept af udvalgets tilkendegivelser.

2. Finansudvalgets specifikke spørgsmål/bemærkninger - opdelt på områder

Opmærksomheden henledes indledningsvis på betænkningens **bilag A-B**, som omfatter Finansudvalgets indledende spørgsmål til Naalakkersuisut og Naalakkersuisuts besvarelse. I de følgende afsnit henvises der flere steder (i parenteser) til dette materiale.

2.1. Aktivitetsområde 10-12 Formanden for Naalakkersuisut

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Formanden for Naalakkersuisut. Indkaldelsen og samrådsnotatet samt tilhørende bilag er vedlagt som **bilag D** til betænkningen.

Samrådet fandt sted d. 15. oktober, og som det fremgår af **bilag D** ønskede udvalget ønskede at drøfte 5 spørgsmål med Formanden for Naalakkersuisut. Med hensyn til Naalakkersuisuts svar henvises til **bilag D**. Det emne der optog mest interesse under drøftelserne angår udvalgets spørgsmål 3 om Grønlands kommende repræsentation i Washington.

Udvalget har derudover bemærkninger til flg. hovedkonti.

Hovedkonto 10.13.10 Udbytte, udlodning og salg fra aktieselskaber

Baggrund for samrådsspørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 5.3 vedr. hovedkonto 10.13.10. Her henvises til **bilag B**.

Over kontoen indtægtsføres Landskassens indtægter fra udbytte, fra udlodning ved kapitalnedsættelse og ved salg af aktier og eventuelle andre indtægter, som fremkommer i kraft af Grønlands Selvstyres helt eller delvise ejerskab af aktieselskaber.

På ovennævnte hovedkonto blev oprindeligt foreslået indtægtsført 110,5 mio. kr. i finansåret 2014 og 125,5 mio. kr. i 2015. Som det fremgår af **bilag B** spørgsmål 5.3 fik udvalget tilsendt en specificeret udbytteskøn for de selvstyrejede aktieselskaber. Det fremgår af det skema der blev fremsendt, at udbytteskønnet er på 126,5 mio. kr. i finansåret 2014 og 125,5 mio. kr. i 2015. Udvalget konstaterer at der er en difference på 16 mio. kr. mellem FFL 2014 og ÆF 2014.

Den 11. oktober fremsatte Naalakkersuisut ændringsforslag til 2. behandlingen af FFL 2014. Under tema 3: Nye indtægtsskøn og nye skøn på lovbundne udgifter, foreslår Naalakkersuisut som ændringsforslag nr 37, at indtægtsskønnet forøges med 68,5 mio. kr. i 2014, 62,5 mio. kr. i 2015 og nedsættes med 1,5 mio. kr. i både 2016 og 2017 som følge af en revurdering af indtægtsskønnet for nærværende hovedkonto. Det fremgår ikke af ændringsforslaget hvilke af ovennævnte typer af indtægter der forklarer denne markante stigning.

2.2. Aktivitetsområde 20-24 Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar til dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet. Indkaldelsen og samrådsnotatet samt tilhørende bilag er vedlagt som **bilag E** til betænkningen.

Samrådet fandt sted d. 21. oktober, og som det fremgår af **bilag E** ønskede udvalget at drøfte 14 spørgsmål med Naalakkersuisutmedlemmet. Med hensyn til Naalakkersuisuts svar henvises til **bilag E**. Det emne der optog mest interesse under drøftelserne angår udvalgets spørgsmål 3.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd: (spørgsmål 2 D)

Det fremgår af koalitionsaftalen, at der skal arbejdes for at øge kapitalomsætningen i samfundet, ligesom koalitionen vil arbejde for en øget værdiforøgelse i samfundet. I den forbindelse nævnes, at det Økonomiske Råd skal inddrages.

- d. *Er det Naalakkersuisuts holdning at ovennævnte forøgelse af kapitalomsætningen skal ske i den offentlige sektor eller den private?*
- e. *Det fremgår af Økonomisk Råds seneste rapport, at den nuværende indretning af velfærdssamfundet og dets finansieringsgrundlag vil give anledning til systematiske underskud, og at udviklingen derfor ikke er holdbar. Er Naalakkersuisut enig i dette?*

Som supplement til dette spørgsmål blev nævnt, at det i relation til indkøbspolitikken ikke kan undgås, at det kan være dyrere at drive virksomhed i Grønland, hvilket kan være medvirkende årsag til, at ordrer placeres i eksempelvis Danmark. Naalakkersuisoq gav udvalget ret i dette forhold, og nævnte nogle praktiske tilfælde fra tidligere som man bør undgå i fremtiden. Det var en fælles forståelse, at indkøbspolitikken skal være til gavn for samfundet, om end Naalakkersuisut fastholdt, at der var grundlag for besparelser i det offentliges indkøb.

Spørgsmål 3Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 3.2 vedr. kobling mellem FFL 2014 og vigtige mål i koalitionsaftalen.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

Naalakkersuisut anfører i deres svar, at reformerne skal skabe incitament til selvforsørgelse og arbejdsmarkedsdeltagelse samt en fair fordeling af de offentlige ydelser. Naalakkersuisoq bedes uddybe dette.

Naalakkersuisoq bedes endvidere oplyse udvalget, om den sidste melding er en kortsigtet- eller langsigtet betragtning i forhold til finanslovsarbejdet?

Som supplement til dette spørgsmål blev rejst spørgsmålet om alderspension. Baggrunden er at befolkningsfremskrivninger viser, at andelen af ældre i befolkningen vil stige i de kommende år. Udvalget forventede at dette ville udfordre de offentlige budgetter på centrale velfærdsydelser som alderspension og omsorgstilbud til ældre. Naalakkersuisoq kunne ikke på stående fod sige noget konkret om de forskellige elementer i forhold til alderspension, men kunne oplyse at der er stor risiko for at udgifterne vil stige. Naalakkersuisoq kunne heller ikke svare på spørgsmålet, om man skal kunne få alderspension uanset ægtefælles- eller husstandsindkomst, men var ikke tvivl om at personer der har behov bør få. Naalakkersuisoq mente også, at det bør overvejes at indføre en pensionsordning, der sikrer, at der spares op til alderdommen.

Spørgsmål 5Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 3.12 vedr. Modernisering af den offentlige sektor og samarbejdet med kommunerne.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

Hvad er deadline for færdiggørelse af den evaluering der omtales i hvidbogens afsnit 7 C?

Udvalget foreslår, at Naalakkersuisoq fremlægger og gennemgår hvidbogen for Udvalget i løbet af efterårssamlingen. Naalakkersuisoq tog forespørgslen til efterretning.

Spørgsmål 6

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 3.16 vedr. Gældsudviklingen.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. For udvalget er det et ufravigeligt krav at der ikke optages lån til afholdelse af øgede driftsudgifter, men alene til at sikre likviditet til anlægsudgifter med forventning om de nødvendige investeringers tilbagebetaling. Har Naalakkersuisut sikret sig finansiering af underskuddet i finansloven ud fra dette princip?*

På spørgsmålet om lånet på 200 mio. kr. skal bruges til drift eller anlæg, svarede Naalakkersuisoq at der med det planlagte balancerede DAU budget i finansåret og i budgetoverslagsårene, med underskud i 2014 og 2015, og en forventning om fortsat afløb fra anlægs- og renoveringsfonden, vil være et behov for lån på 200 mio. kr. for at sikre den samlede likviditet.

Udvalget skal på det kraftigste henstille, at Naalakkersuisut sikrer sig at gældsudviklingen ikke præges af udviklingen i Drifts-, tilskuds- og lovbundne udgifter, men at Naalakkersuisut skal tilsikre sig at låneoptag alene sker i forbindelse med midlertidige og ekstraordinære fluktuationer i anlægsudgifterne.

Spørgsmål 10

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 6.11 vedr. hovedkonto 20.11.51.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. I Naalakkersuisuts svar på spørgsmål e anføres det at de medtagne indtægter er konservative skøn, hvilket også vil være ansvarligt når analysegrundlaget ikke er helt klarlagt. Udvalget kan også godt forstå, at der ikke budgetteret indtægter i 2014, men først fra 2015. Ved man ukritisk budgetterer med sådanne usikre beløb kan målet om balanceret finanslov ved udgangen af denne valgperiode nemt blive svært at opnå. Hvordan skal udvalget forstå vendingen konservative skøn?*
- b. Hvordan vil pensionsbeskatningen påvirke de forskellige lønmodtagergrupper?*
- c. Når personer bosiddende i Grønland med danske pensionsordninger, med virkning fra januar 2013, ikke længere kan fritages for at betale pensionsafkastskat, betyder det så at der finder dobbeltbeskatning sted?*

Udvalget ønskede at der evt. holdes et lukket møde omkring reformarbejdets økonomiske konsekvenser til foråret 2014, hvor analysegrundlaget formentlig vil være klart. Naalakkersuisoq udtaler, at der er lovet partierne og kommunerne deltagelse i dette reformarbejde, hvor man kan forvente et tæt samarbejde. For udvalget er det vigtig, at dette arbejde skal sikre at der ikke kommer overraskelser i økonomisk henseende.

Spørgsmål 13

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 6.19 vedr. hovedkonto 24.01.15.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

I betragtning af at der er tale om ekstraordinær indsats for inddrivning af fordringer, har udvalget svært ved at se den helt store nedgang i restancerne. Det fremgår af tabellen at der er blevet flere sager, og at restancestørrelsen kun er nedbragt med knap 3 %. Udvalget anser derfor at problemet ikke har ændret sig.

- a. Det fremgår hovedkonto 24.10.10, at der er budgetteret med afskrivning på restancer for 20 mio. kr. i 2014. Udvalget ønsker oplyst om dette beløb er flyttet fra nærværende hovedkonto?*

Naalakkersuisoq var ikke enig i udvalgets betragtninger, og oplyste at restancerne i august 2011 udgjorde 962,6 mio. kr. mod ca. 868,2 mio. kr. i juli 2013. Til dette skal udvalget nævne, at udvalget alene har sammenlignet restancerne pr. august 2012 mod de samme tal pr. august 2013 som disse fremgår af Naalakkersuisuts svar af d. 24. september. Det er en overordentlig glædelig udvikling, at der er sket dette fald i restancerne over disse to år. Selvom antallet af restancesager er steget med ca. 10.000, glæder det samtidig udvalget, at den gennemsnitlige gæld pr. restancesag er faldet. Udvalget er af den holdning, at det er et område, hvor der skal sættes meget ind. Ligesom sidste år opfordrer udvalget Naalakkersuisut til at fastholde fokus på tiltaget og orientere udvalget om fremdriften af dette.

Udvalget bemærker, at restancer der vedrører underholdsbidrag udgør den største del med godt 300 mio. kr., skattegæld med godt 200 mio. kr. og boligrelateret gæld på ca. 90 mio. kr. Udvalget vil gerne have oplyst, om der gælder særlige forhold for disse områder, der gør at de har det meget høje niveau?

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- b. Udvalget ønsker at få oplyst den geografiske fordeling af restancer, og vil gerne se en kommunalopdelt skema.*
- c. Udvalget ønsker at få oplyst om et betalingssystem via Pilersuisoq kan have ulemper for borgernes adgang til restancebetalinger?*

Det glæder udvalget, at Naalakkersuisut vil arbejde for at fremskaffe de efterlyste tal. For at kunne sammenligne tallenes udvikling over tid vil det kunne være af stor nytte for udvalget, at tilsvarende tal tilgår udvalget enten i tilknytning til finanslovsarbejdet eller Naalakkersuisuts årlige Politisk- Økonomiske Beretning.

Med hensyn til spørgsmål c, blev det under samrådet nævnt overfor Naalakkersuisoq, at det efter kommunesammenlægningen er blevet sværere at indbetale gæld til kommunen, og at der ved betaling over skranken opkræves betalingsgebyr, selvom der foreligger servicekontrakt, der bør tage højde for dette forhold. Naalakkersuisoq fandt disse informationer interessante, og vil tage det op med de relevante parter i sagen.

2.3. Aktivitetsområde 30 Naalakkersuisutmedlemmet for Familie og Justitsvæsen

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet. Indkaldelsen og samrådsnotatet samt tilhørende bilag er vedlagt som **bilag F** til betænkningen.

Samrådet fandt sted d. 9. oktober, og som det fremgår af **bilag F** ønskede udvalget at drøfte 3 spørgsmål med Naalakkersuisutmedlemmet. Med hensyn til Naalakkersuisuts svar henvises til **bilag F**.

Udvalget ønskede på samrådet at drøfte bl.a. følgende:

Spørgsmål 1

Om ældreområdet:

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 3.11 vedr. Ældreområdet. Her oplyste medlemmet, at der skal igangsættes en nærmere vurdering og analyse af, hvorledes pensionsordningen kan tilpasses før eventuelle økonomiske konsekvenser kan indarbejdes i finansloven. På udvalgets spørgsmål om hvornår denne analyse forventes gjort, oplyste Naalakkersuisutmedlemmet at analysen af alderspensionstilpasningen forventeligt vil være en del af, eller ligge i naturlig forlængelse af, reformen af de sociale ydelser. Dette arbejde forventes at gå i gang i løbet af 2014.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. *Udvalget mener at det er på tide, at man får detaljerne på plads på pensionsområdet. Hvornår regner Naalakkersuisoq med at dette kan ske?*

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste, at det forventes, at der foreligger et konkret lovforslag på EM 2014. Det var udvalgets holdning, at det er nu at disse oplysninger er nødvendige for at kunne vurdere om den balancerede finanslov henover valgperioden holder.

Udvalget var interesseret i at vide, hvad der menes, når der anvendes konservative ansættelser i budgetterne. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste, at hun kan besvare spørgsmålet med Naalakkersuisoq for Finansers hjælp. Naalakkersuisoq oplyste at Naalakkersuisoq for Finanser involveres i departementets finanslovsarbejde i tilfælde der omfatter tal, dog ikke i den rent faglige socialpolitik.

Som et opfølgende spørgsmål blev berørt sagen om de efterhånden mange borgere der flytter til Danmark. Naalakkersuisutmedlemmet erkendte, at de mange borgere, der er på offentlig hjælp har svært ved at få økonomien til at hænge sammen. Ofte bliver den udbetalte hjælp hurtigt brugt op. Udvalgets holdning er, at det er et stort problem, men før man kan arbejde videre med sagen må man indsamle data. Udvalget skal dog heller ikke undlade at bemærke, at tidligere Finansudvalg flere gange har afgivet en henstilling med følgende eller tilsvarende ordlyd:

"Henstilling nr. 4

*Finansudvalget **henstiller**, at Landsstyret tilsikrer det fornødne grundlag for indsamling af statistiske oplysninger indenfor hele familieområdet. Udvalget forventer, at Landsstyret senest med fremlæggelsen af FFL09 kan dokumentere resultaterne af en væsentlig fremdrift i dette arbejde."*

Det undrer derfor udvalget, at presserende reformer indenfor området fortsat udskydes med henvisning til manglende datagrundlag.

Udvalget gentager derfor ovenstående henstilling også i år.

2.4. Aktivitetsområde 34-35 Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed og Infrastruktur.

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet. Indkaldelsen og samrådsnotatet samt tilhørende bilag er vedlagt som **bilag G** til betænkningen.

Samrådet fandt sted d. 11. oktober, og som det fremgår af **bilag G** ønskede udvalget ønskede at drøfte 4 spørgsmål med Naalakkersuisutmedlemmet. Med hensyn til Naalakkersuisuts svar henvises til **bilag G**.

Udvalget drøftede på samrådet bl.a. følgende:

Spørgsmål 1

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 3.10 vedr. Sundhedsstrategi. (Se **bilag B**)

Udvalget ønskede at få oplyst, om der i dette arbejde er fastsat mål for besparelserne, og hvilke funktioner, der nærmere ønskes styrket.

Naalakkersuisutmedlemmet konkretiserede en række strategiske målsætninger omkring Sundhedsvæsenets økonomi, effektivisering og styring med overskriften "Effektiv ressourceanvendelse- og styring".

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. *Udvalget ønsker at få oplyst hvad sundhedsstrategien betyder for de enkelte formålsskonti, hvilke områder der har været præget af overforbrug og hvilke tiltag der påtænkes for at for at rette op på væsentlige fejlbudgetteringer?*

Under samrådet svarede Naalakkersuisutmedlemmet bl.a. at følgende hovedkonti gennem flere år har været udsat for et økonomisk pres:

Hovedkonto 34.11.01 – Patientbehandling i udlandet, somatisk

Hovedkonto 34.12.03 – Fællesudgifter, evakueringer mv.

Hovedkonto 34.12.05 – Landsapotek.

Det oplyses, at det økonomiske pres skyldes, at udgifterne stiger mere end pris- og lønreguleringen. Udover dette har det reale forbrug også været generelt stigende på forskellige fronter, bl.a. har der været en markant stigning i forbruget af cancermedicin og gigtmedicin i de seneste år.

Det blev oplyst, at underbudgettering er praksis, hvilket efter udvalgets mening ikke er acceptabelt. Sundhedsvæsenet vil derfor have fokus på at udarbejde budgetter med udgangspunkt i aktiviteten fremfor efter bevillingen, hvilket vil medføre bedre grundlag for udarbejdelse af FFL – men en sådan budgettering er også egnet til generelt yderligere at øge udgifterne på sundhedsområdet. Desuden har Sundhedsvæsenet nu større fokus på at følge op på om bevillingerne og de planlagte aktiviteter løbende overholdes. Det er samtidig udvalgets

forventning, at man derved vil reducere brugen af simple fremskrivninger af tidligere forbrug i forbindelse med de årlige budgetteringer.

Udvalget finder dette særligt rosværdigt, da en sådan opstramning af økonomistyringen forventes at bidrage til bedre budgettering, og forhåbentlig reducere antallet af tillægsbevillingsansøgninger til Finansudvalget. Naalakkersuisutmedlemmet udtalte, at behovet for indsendelse af tillægsbevillingsansøgninger er nedadgående, og at det for finansåret 2013 er minimalt. Det samlede budget for 2013 forventes således overholdt.

Under dette punkt blev også regionaliseringen inden for Sundhedsvæsenet berørt. Det var udvalgets forståelse, at det var formålet med regionaliseringen, at regionerne skulle styrkes, og at det for borgerne ville betyde, at behandlinger kunne foretages regionalt. Fra flere af udvalgets medlemmer blev udtrykt, at dette ikke synes at være almindeligt tilfælde, bl.a. når man ser på patientrejser og evakueringer. Spørgsmålet er således om regionaliseringen har været en succes set fra et borgersynspunkt. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste, at regionaliseringen har medvirket til væsentligt forbedring af økonomistyringen ved en forbedret budgetkontrol. Det blev dog ikke oplyst, om projektet har været en succes. Udvalget ønsker at få spørgsmål besvaret. Det er udvalgets holdning, at regionaliseringen af Sundhedsvæsenet skal resultere i ensartet tilbud i alle 4 regioner, og at behandling i det omfang det er behandlingsmæssigt og økonomisk muligt og forsvarligt bør tilbydes i den lokale region, således at patienterne som udgangspunkt behandles så tæt på eget hjem som muligt.

Udvalget anerkender, at det er et stort problem med de ikke styrbare aktiviteter, og at Sundhedsvæsenet fremadrettet skal finde 10-15 mio. kr. pr. år i effektiviseringer for at holde det nuværende aktivitetsniveau uden at skulle have forøgede bevillinger. Effektiviseringsbehovet skyldes de stigende priser, og hvis der ikke foretages effektiviseringer vil Sundhedsvæsenet komme til at mangle midler. Der er således udarbejdet et effektiviseringskatalog. Naalakkersuisoq oplyste, at Sundhedsudgifterne pr indbygger i Grønland, selv med de ulemper landets størrelse må give, er lavere end på Færøerne.

Endelig blev berørt muligheden for at reducere udgifterne til patientrejser. Muligheden for at indgå storkundeaftaler med operatørerne om særligt om patientrejser og evakueringer blev fremført, hvortil Naalakkersuisut ikke var overbevist om muligheden herfor, men kunne undersøge sagen. Det kan dog tilføjes at et efterfølgende besøg hos Air Greenland bekræftede denne formodning. Air Greenland kunne ikke se det fordelagtige i dette, men foretrak at problemet blev løst indenfor det eksisterende trafikprogram. Der er således ikke noget nyt i denne sag. Man har drøftet storkundeaftaler og evt. anskaffelse af eget fly til Sundhedsvæsenet i mere end 10 år.

2.5. Aktivitetsområde 40 Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling.

Finansudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse og Forskning. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som **bilag H** til betænkningen.

Samrådet fandt sted d. 14. oktober, og som det fremgår af **bilag H** ønskede udvalget ønskede at drøfte 5 spørgsmål med Naalakkersuisutmedlemmet. Med hensyn til Naalakkersuisuts svar henvises til **bilag H**.

Udvalget drøftede på samrådet bl.a. følgende:

Spørgsmål 1

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 9.2 vedr. hovedkonto 40.02.01. Udvalget ønskede at få oplyst, hvor langt Naalakkersuisut var med nået med dialogen med Sermersooq Kommune om at afhjælpe flaskehalsproblemet med kollegiepladser i Nuuk.

Naalakkersuisoq gjorde i sit svar opmærksom på, at Qeqqata Kommune har prioriteret at anlægge kollegier til egne borgere, hvorfor det skønnedes, at Sermersooq Kommune ligeledes vil kunne løfte denne forpligtelse, såfremt kommunen valgte at prioritere opgaven.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

Kollegiesituationen har været en markant flaskehals i Nuuk i længere tid. Agter Naalakkersuisut at følge op på Sermersooq kommunes evne og lyst til at løfte deres forpligtelse på området?

Naalakkersuisutmedlemmet svarede at kommunen ikke har en decideret forpligtelse til at stille kommunale kollegier til rådighed. Det var dog Naalakkersuisutmedlemmets prioritering, at kollegiekapaciteten i uddannelsesbyerne skal modsvare efterspørgselen fra studerende, der ikke er hjemmehørende i uddannelsesbyen. Endelig lovede Naalakkersuisutmedlemmet at orientere Udvalget om forløbet af samtalen med kommunen.

Spørgsmål 3

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 9.15 vedr. hovedkonto 40.92.10.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- b. Udvalget efterlyser konsekvenserne for finansloven af at man ikke kan blive enige om, hvordan højskolerne økonomiske problemer skal løses.*

For Naalakkersuisut besvarelse henvises til bilag H. Heraf fremgår bl.a. at den seneste ændring af højskoleloven i 2010 udtrykkeligt har åbnet mulighed for, at højskolerne ikke længere er begrænset til at udbyde alment dannende undervisning, men kan udbyde decideret kompetencegivende uddannelser i samarbejde med de relevante uddannelsesinstitutioner.

Naalakkersuisutmedlemmet meddelte, at der foregår dialog om Naalakkersuisuts overtagelse af bygningerne/boligerne. Det er vigtigt, at man udnytter bygningerne og underviserne bedst muligt. Der er intet i vejen for at højskolerne kan udbyde de fag, der udbydes i folkeskolerne, hvilket giver god anledning til skabe ekstra indtægter til højskolerne.

Spørgsmål 4

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 9.18 vedr. hovedkonto 40.92.16 Socialpædagogisk Seminarium og Sprogcentret. Udvalget ønskede at få oplyst hvem målgruppen er for sprogcenterets uddannelsesaktiviteter, og hvilke krav Naalakkersuisut stillede til

Sprogcenterets aktiviteter. Naalakkersuisut henviste blot til lovgivningen, og oplyste at der er nedsat en bestyrelse til styring af aktiviteterne. Udvalget fandt svaret for tyndt. Det er således udvalgets opfattelse, bl.a. på baggrund af erfaringerne fra debatterne i salen, at opgaven ikke løftes.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. *Udvalget ønskede at få oplyst hvem målgruppen er for sprogcenterets reelle uddannelsesaktiviteter, og ikke hvem der er omfattet af lovgivningen herom. Udvalget skal derfor på baggrund af Inatsisartuts behandling af punkt EM 2013/80 bede Naalakkersuisoq om at uddybe sin udtalelse om, at Naalakkersuisut vil rette henvendelse til Oqaatsinik Pikkorissarfik med henblik på at øge mulighederne for tilegnelse og udbredelse af det grønlandske sprog.*
- b. *Henset til omkostningerne pr. årselev for Sprogcenteret sammenlignet med Socialpædagogisk Seminarium ønsker udvalget oplyst de mulige konsekvenser for finansloven af Naalakkersuisuts ønske om at øge mulighederne for tilegnelse og udbredelse af det grønlandske sprog i samarbejde med Sprogcenteret.*

Naalakkersuisoqs hele svar kan læses i bilag H. Her kommer Naalakkersuisoq bl.a. ind på at Oqaatsinik Pikkorissarfik vil blive inddraget i det fremadrettede arbejde med at afdække muligheden for at flest mulige borgere skal tilegne sig grønlandsk. Produktet af dette arbejde kan blive en strategi, handleplan eller redegørelse.

Udvalgets spørgsmål går dog mere på forholdene og udbuddet af undervisningen på det mere lavpraktiske plan ud fra dagligdags erfaringer. Et praktisk eksempel er de dansktalende grønlænderes mulighed for at tilegne sig grønlandsk som andetsprog og ikke som fremmedsprog og på et niveau, der går videre end nybegyndere. Der savnes og bør prioriteres et kursusudbud til dem der bor fast i landet, og har større behov for at lære grønlandsk, end dem der er her i landet i ganske kort tid. Et andet lavpraktisk eksempel er vanskeligheder ved at tage på kursus væk fra arbejdet i en anden by. Muligheden for in-situ undervisning og fjernundervisning bør indgå i handleplanen og dermed bør handleplanen ikke alene tage sit afspring i erfaringer fra Oqaatsinik Pikkorissarfik, men også fra andre kilder, såsom skoler, arbejdspladser og private undervisningstilbud. Udvalget efterlyser ligeledes en afklaring af ambitionsniveauet. Er målet, at alle skal kunne føre en professionel, faglig samtale på grønlandsk, eller er det tilstrækkeligt, at kunne føre en almindelig, dagligdags samtale om f.eks. vind og vejr?

Naalakkersuisutmedlemmet udtalte at der er meget der skal undersøges og udarbejdes redegørelse om, hvilket også er årsagen til at der indtil videre ikke fastlagt indsatsområder. Udvalget skal minde om, at indsatsområderne også skal afklares og prioriteres økonomisk. Smukke målsætninger er ligegyldige, hvis ikke der også afsættes penge til formålet. Og også i denne sag om sprog kan de nødvendige bevillinger vise sig at være omfattende.

Spørgsmål 5

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 9.22 vedr. hovedkonto 40.94.18 Grønlands Kulturhus Katuaq. Udvalget ønskede at få oplyst, hvor stor en andel af bevillingerne, vedrørende Katuaq, der anvendes til eksponering af grønlandsk kultur uden for Nuuk og internationalt. Naalakkersuisutmedlemmet svarede bl.a. at oplysninger om geografisk målretning ikke fandtes.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. *Udvalget ønsker at få oplyst om Naalakkersuisut har efterlyst de af udvalget ønskede oplysninger af Katuaq. Grundet udvalgets forståelse af Katuaq som hele Grønlands Kulturhus fastholder udvalget at spørgsmålet besvares.*

Naalakkersuisutmedlemmets svar gav ingen yderligere informationer, udover at Naalakkersuisut agter at bede Katuaq om, at en sådan registrering foretages fremadrettet.

Udvalget ønskede at borgerne blev informeret om Katuaqs kulturaktiviteter både i Nuuk og resten af Grønland. Udvalget savnede også radio- og udsendelser fra Katuaq. Udvalget anså det kun rimeligt ud fra den betragtning at Katuaq som hele Grønlands Kulturhus også finansieres af Landskassen. Udvalget var villig til at se positivt på det, såfremt der skulle være behov for yderligere bevillinger til formålet. Flere forskellige Finansudvalg har udtalt denne holdning igennem mange år, men sagen er hver gang strandet på, at KNR som naturligt medie for eksponeringen af Katuaq åbenbart ikke har interesse for dette. De fleste arrangementer i Katuaq finder sted om aftenen og i weekenden, hvor folk har tid og mulighed for at deltage i dem. Udvalget mener at dem der bor uden for Nuuk, bør have adgang til arrangementerne via radio eller TV.

Folkeskolen og Piareersarfiit.

Udvalget fastholder, at årsagen til at Piareersarfiit er etableret - og stadig er en nødløsning - er at eleverne ofte ikke er klar til uddannelse eller arbejdslivet efter afsluttet folkeskole. Piareersarfiit må ikke betragtes som et supplement til folkeskolen, men alene som en hjælp til den restgruppe der desværre ikke kan komme videre efter folkeskolen. Det betyder, at så længe Piareersarfiit er til vil det være tegn på at folkeskolen ikke kan løfte opgaven. Det betyder igen, at der må hele tiden evalueres på hvordan folkeskolen løfter dens opgave. Det betyder til gengæld ikke, at folkeskolen automatisk bliver en succes, såfremt man blot nedlægger eller neddrogler Piareersarfiit.

Udvalget er bevidst om de mange problemer skolerne står overfor. Det være sig skolebygninger, undervisningslokaler, pjækkeri, mangel på kvalificerede lærere, store motivationsmangler hos eleverne grundet fysiske forhold i skolen, lærerfravær, mangel på uddannede lærere, manglende vikardækning, manglende forældreengagement og de forhold eleverne lever under uden for skolen. Udvalget mener at familiens engagement i børnenes skolegang betyder meget ikke mindst i relation til at sikre børnenes uddannelsesparathed og fremmøde, og at det er et landsdækkende problem vi alle må tage meget alvorligt, men det er dog stadigvæk i skolerne den faglige undervisning og indlæring foregår.

Udvalget er dog også opmærksomt, at der sker mange gode ting i skolerne. Udvalget mener derfor at der bør være meget mere fokus på de forsøg og indsatser der lykkes på de enkelte skoler, og at man bør lære af de gode erfaringer, der gøres rundt omkring, og sprede disse ud til andre skoler.

Udvalget har igennem mange år gjort et stort arbejde for at tilskynde til, at de meget væsentlige offentlige midler, der anvendes på den ekstraordinære uddannelsesindsats i disse år, udnyttes på bedst mulig vis. Dette må også fortsat være målsætningen. Der er stadigvæk meget langt til vi når målsætningen om, at 2/3 af en ungdomsårgang får en kompetencegivende uddannelse i 2020. Der er således endnu meget at lave.

2.6. Aktivitetsområde 50-51 Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Finansudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som **bilag I** til betænkningen.

Samrådet fandt sted d. 10. oktober, og som det fremgår af **bilag I** ønskede udvalget at drøfte 4 spørgsmål med Naalakkersuisutmedlemmet. Med hensyn til Naalakkersuisuts svar henvises til **bilag I**.

Udvalget drøftede på samrådet bl.a. følgende:

Spørgsmål 3Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 10.2 vedr. hovedkonto 50.06.50. Hovedkontoen vedrører Fiskeriudviklingspuljen. Udvalget ønskede at få oplyst, hvorledes midlerne fordelte sig, og om der forventedes større aktivitet. Naalakkersuisutmedlemmet svarede hertil, at midlerne fordelte sig afhængig af ansøgninger, og at aktiviteten forventedes at stige i forbindelse med kampagner på kysten, som skal øge kendskabet til ophugningsstøtten. Udvalget anså dette svar for ikke tilstrækkeligt, og måtte omformulere spørgsmålet.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. Udvalget ønsker, at Naalakkersuisoq redegør for reglerne om ophugningsstøtte, og ønsker at få oplyst omfanget af ordningens benyttelse.*

Som det fremgår af Naalakkersuisuts svar, benyttes hovedkontoen til to formål, hvoraf ophugningsstøtte er et af dem. Det andet formål med bevillingen er, at yde tilskud til løbende udskiftning og modernisering af fiskefartøjer i det kystnære fiskeri herunder nyskabende pilotprojekter. Udvalget har ønsket at der i budgetbidraget indsættes skematisk oversigt over forventede aktivitetstal også for denne del af hovedkontoens anvendelse.

For så vidt angår ophugningsstøtte oplyser Naalakkersuisoq, at der i perioden 2011-2013 indtil dato er ophugget 1 fartøj, og at der i denne periode er udbetalt ca. 1,2 mio. kr. I samme periode har der været 4 som har ønsket at gøre Naalakkersuisuts tilsagn om støtte gældende, og bevillingen til disse udgør ca. 5,1 mio. kr. Det fremstår klart, at bevillingerne ikke har været udnyttet i den nævnte periode. Udvalget er derfor tilfreds med at Naalakkersuisut har fremsat ændringsforslag om nedsættelse af bevillingerne med 25 mio. kr. Ændringsforslaget begrundes med et ønske om at tilpasse bevillingen bedre i forhold til anvendelsen og efterspørgslen.

Som det fremgår af udvalgets indstilling vedrørende ændringsforslag nr. 115, mangler udvalget en uddybning af, hvad der eksempelvis menes med, at man vil tilpasse bevillingen bedre i forhold til anvendelsen og efterspørgslen efter midlerne. Som nævnt ovenfor savner udvalget et skema over de forventede aktiviteter, der kan være med til at forklare udviklingen i bevillingen og anvendelsen over tid.

Udvalget forstod af samrådet, at primært to forhold kan påvirke benyttelsen af adgangen til ophugningsstøtte. Det ene forhold vedrører den administrative proces, hvor det kan tage tid, eller være svært at få de nødvendige dokumenter fra ansøgeren til sagens behandling. Det andet forhold gælder reglen om, at fiskeritilladelser og alle licenser bortfalder ved udbetaling af tilskud. Udvalget skal derfor udtrykke sin tilfredshed med, at Naalakkersuisutmedlemmet vil lave oplysningskampagner om ordningen, så borgerne får bedre kendskab til ordningen og

konsekvenserne af den, og mener, at formålet med fiskeriudviklingspuljen må være omfattet af denne informationskampagne.

2.7. Aktivitetsområde 62-66 Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked.

Finansudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som **bilag J** til betænkningen.

Samrådet fandt sted d. 11. oktober, og som det fremgår af **bilag J** ønskede udvalget ønskede at drøfte 4 spørgsmål med Naalakkersuisutmedlemmet. Med hensyn til Naalakkersuisuts svar henvises til **bilag J**.

Udvalget drøftede på samrådet bl.a. følgende:

Spørgsmål 1

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 11.3 vedr. hovedkonto 64.01.04. Udvalget efterlyste Naalakkersuisuts holdning til at samle alle erhvervs- og arbejdsmarkedsrettede kompetenceudviklingskurser under en hovedkonto.

Naalakkersuisuts besvarelse af den 24. september indeholder mange positive tanker om spørgsmålets kerne, nemlig at udnytte de afsatte ressourcer bedst muligt. Naalakkersuisut oplyste at målgruppen for hver af de to hovedkonti er mere eller mindre sammenfaldende, da begge hovedkonti er målrettet faglærte eller ufaglærte på arbejdsmarkedet, hvad enten de er ledige eller i job. Naalakkersuisut svarede også, at ved en koordination af AMA- og PKU-puljerne sikres det også, at kompetenceudviklingen af arbejdsstyrken understøtter de erhvervspolitiske tiltag rettet mod at skabe flere jobs. Naalakkersuisut svarede bl.a. også, at en samling af midlerne i én hovedkonto vil lette arbejdet på brancheskolerne, ligesom det bliver mere gennemsigtigt, hvor interesserede kan finde oplysninger om mulighederne for opkvalificering. Det var Naalakkersuisuts opfattelse, at det vil være mest hensigtsmæssigt med så stærk en administrativ koordination af de to separate puljer som muligt. På den baggrund stillede udvalget følgende spørgsmål:

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. *Udvalget ønsker at få oplyst fordele og ulemper ved at placere hovedkonto 40.91.03 og 64.01.04 i samme departement, og om en sådan sammenlægning anses hensigtsmæssig?*

Som det fremgår af Naalakkersuisutmedlemmets samrådssvar (se bilag J), er der igen en positiv tilkendegivelse, hvor der kan opnås synergieffekter med de øvrige arbejdsmarkedspolitiske redskaber. Det fremgår også af Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse, at en evt. ulempe ved at placere de to hovedkonti under eet departement kunne være, at man ikke i samme grad sikrer den nødvendige koordination mellem de arbejdsmarkeds-mæssige indsatser og de uddannelses-mæssige hensyn. Udvalget forstår dermed, at Naalakkersuisutmedlemmer ikke anser det hensigtsmæssigt med sammenlægning af de to hovedkonti efter en afvejning af fordele og ulemper.

Spørgsmål 3

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 11.8 vedr. hovedkonto 64.13.23.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- b. Udvalget ønsker at få oplyst hvorfor Naalakkersuisut ikke har kunnet fremskaffe de manglende data i relation til spørgsmål a og b, og hvornår udvalget kan forvente at modtage disse?*
- c. Har Naalakkersuisut overvejet at foretage en evaluering af kvaliteten og effekten af Piareersarfiit varetagelse af sin hovedopgave med vejledning og opkvalificering?*

Som det fremgår af samrådet med Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling, spørgsmål 5, så udviser udvalget stor opmærksomhed omkring Piareersarfiit og folkeskolen.

Naalakkersuisutmedlemmet pointerer, at det er Piareersarfiits opgave at opsamle de unge. Udvalget mener, at der som led i dette arbejde bør være større fokus på de unges overgang fra folkeskolen til Piareersarfiit. Udvalget mener også, at der bør gøres noget for de unge, der ikke er gamle nok til at komme på Piareersarfik.

Naalakkersuisoq medgav, at bl.a. lærermanglen udgør et stort problem, hvilket skyldes flere forhold. Dels er det et spørgsmål om økonomi, og dels rekrutteringssituationen.

Det var udvalgets holdning, at der efter de mange år der er gået efter Atuarfitsialaks indførelse, burde være påvist nogle resultater. Såfremt behovet for Piareersarfiits udbud skulle have været stigende, vil det efter udvalgets mening være et tegn på, at folkeskolen ikke er blevet bedre med hensyn til at forberede eleverne til at tage en uddannelse eller et arbejde. På den anden side er det udvalgets håb, at gennemførelsesprocenten er så stor som muligt.

Dette kræver en vis effektivitet. En ting er at evaluere effekten i antal, men det er mindst lige så vigtigt at evaluere på kvaliteten af de enkelte Piareersarfiit afdelinger.

Spørgsmålet er således, om man eksempelvis stiller krav til de ansattes faglige og pædagogiske kvalifikationer. Siden Piareersarfiit skal tage sig af restgruppen forventer udvalget, at der må være særlige udfordringer for underviserne og vejlederne i de enkelte afdelinger.

Såfremt de enkelte Piareersarfiit skal vokse med opgaverne, kræver det på samme måde, at der stilles krav til lederne. Er Naalakkersuisut bekendt med, hvilke tiltag der er gjort for at fremme de enkelte Piareersarfiit ledelsers engagement samt kvalifikationer for at løfte opgaven.

Udvalget er bekendt med, at der er foretaget en evalueringsrapport i 2012 om Piareersarfiit, og at denne viser at problemerne er mange og store. Det fremgår af rapporten, at Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked har ønsket et mere kvalificeret overblik over indsatsområdet: Hvilke forhold trænger til forbedringer og hvilke fungerer. Har Naalakkersuisut fået svar på disse spørgsmål?

Spørgsmål 4

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 11.9 vedr. hovedkonto 64.13.25.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. Har Naalakkersuisut overblik over effekten af den ekstraordinære indsats på ledighedsområdet?*
- b. Har Naalakkersuisut statistik over hvor mange pct. der kommer videre (eks. kommer i job eller uddannelse) efter de forskellige forløb som er beskrevet i svaret?*

Det er vigtigt for udvalget at vide hvilken effekt den ekstraordinære indsats har for borgerne. Udvalget ser det derfor med tilfredshed, at Naalakkersuisut i sit svar af 24. september oplyser at det eksempelvis for faglige kursusaktiviteter gælder, at ledige med aftale om arbejde efter endt kursus vil blive foretrukket.

2.8. Aktivitetsområde 70-73 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Natur og Miljø

Finansudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som **bilag K** til betænkningen.

Samrådet fandt sted d. 14. oktober, og som det fremgår af **bilag K** ønskede udvalget at drøfte 4 spørgsmål med Naalakkersuisutmedlemmet. Med hensyn til Naalakkersuisuts svar henvises til **bilag K**.

Udvalget drøftede på samrådet bl.a. følgende:

Spørgsmål 1

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 2.8 vedr. hovedkonto 73.94.02.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. Udvalget mener ikke at have fået svar på sine spørgsmål. Udvalget forstår fuldt ud formålet med tekstanmærkningen. Udvalget forstår derimod ikke, at Naalakkersuisut ikke kan oplyse hvilke bygninger og hvilke enkelte energitjenester, der her er tale om. Udvalget fastholder sin efterlysning.*
- b. Naalakkersuisut har heller ikke svaret på, hvilke bygninger der er berørt af denne ordning, og hvilke rationaliseringsprojekter evt. salgsprovenu er anvendt til. Udvalget fastholder sin efterlysning.*

Det har været udvalgets forståelse, at de bygninger der omtales i denne sag vedrører Nukissiorfiits hidtidige bygninger, og at ordningen ikke skulle gælde fremtidige anskaffelser. Udvalget er derfor tilfreds med, at den væsentligste rationaliseringsgevinst består i, at Nukissiorfiit ikke længere skal afholde omkostningerne forbundet med at vedligeholde og drive bygningerne.

Spørgsmål 3

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 4.1 b. vedr. den byfordelte anlægsoversigt.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. Udvalget efterlyser en deadline for arbejdsgruppens færdigbehandling af denne problematik.*

På spørgsmålet om, hvad der anses for passende afløb af anlægs- og renoveringsfonden, svarer Naalakkersuisoq, at arbejdsgruppen er nedsat for at forebygge misforståelser i sagsbehandlingen og forsinkelser. Naalakkersuisoq oplyser endvidere at dette arbejde skal forebygges

overophedning inden for byggeriet. Udvalget er enig med Naalakkersuisoq i at der ikke skal bygges alene ud fra et beskæftigelseshensyn, men efter behov. På udvalgets spørgsmål vil Naalakkersuisoq skriftligt svare på, hvor meget byggeaktivitet der skal være, uden at der sker overophedning på byggemarkedet.

Der er meget erstatningsbyggeri, som ikke kan vente, og det er samtidig vigtigt, at pengene arbejder i stedet for at blive gemt væk. Der er mange faktorer, der er medvirkende til, at der står relativt mange midler i anlægs- og renoveringsfonden. Da disse midler er øremærkede, kan de ikke fordeles til andre formål. Det er derfor vigtigt, at de projekter der indgår i fonden hele tiden vurderes, så tilbageførsler kan foretages så hurtigt som muligt, hvorved midlerne kan benyttes til andre formål.

Det fremgår af "Redegørelse om Anlægs- og Renoveringsfonden 2012", at AR-fonden er reduceret med 288 mio. kr. efter et rekordstort forbrug på 1.044 mio. kr. Udvalget mener dog, at der fortsat er behov for en forbedret indsats på området hvorfor udvalget henstiller til, at Naalakkersuisut budgetterer med et realistisk afløb fra Anlægs- og Renoveringsfonden.

Udvalget savner en afgørelse omkring sagen om kommunernes fulde overtagelse af de kommunale skoler og de vedligeholdelsesforpligtelser, der følger med. Udvalget skal erindre om sin henstilling i sin betænkning fra sidste år:

"Finansudvalget henstiller, at Naalakkersuisut senest i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget for 2014 fremlægger forslag til tiltag, som er egnede til at tilsikre, at kommunerne ikke gives et økonomisk incitament til at lade de af Landskassen renoverede og nyopførte skolebygninger forfalde i forventning om, at Landskassen atter vil forestå en renovering af bygningerne, såfremt de ikke løbende vedligeholdes forskriftsmæssigt."

Hvordan stiller den nuværende koalition sig til denne efterhånden gamle udfordring?

Spørgsmål 4

Baggrund for spørgsmålet:

Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af spm. 12.9 vedr. hovedkonto 77.05.03.

Finansudvalgets spørgsmål mhp. samråd:

- a. *Hvordan sikrer miljøafdelingen sig ved sine tilsynsbesøg, at oliespildsbekæmpelsesudstyret er opdateret?*
- b. *Skal udvalget, ud fra Naalakkersuisuts svar på spørgsmål b, forstå det sådan, at Naalakkersuisut ikke kan overskue evt. økonomiske konsekvenser for Selvstyret, såfremt udstyret ikke fungerer eller er egnet til formålet?*

Udvalget ønskede svar på, i hvilke byer oliebekæmpelsesudstyret er placeret. Naalakkersuisoq vil besvare spørgsmålet skriftligt.

Udvalget anså det som bekymrende, at udstyret ikke kan håndtere tung olie, hvilket Naalakkersuisoq måtte medgive udvalget. Naalakkersuisoq indrømmede, at der findes udstyr i Kangerlussuaq, og udtalte som svar på spørgsmål fra udvalget, at man kan rette henvendelse til den danske stat, såfremt der måtte opstå en kritisk situation.

Udvalget mener, at der bør være oliebekæmpelsesudstyr i alle byer, men at dette vil afhænge af om olieberedskabsplanerne passer ind i de praktiske forhold.

3. Ændringsforslag til bevillinger

Som omtalt i afsnit 1.3.3 har Naalakkersuisut fremsat 125 ændringsforslag til finanslovsforslaget. Heraf er der 5 ændringsforslag til tekstanmærkningerne. Ændringsforslagene til tekstanmærkninger behandles i betænkningens afsnit 4.

Ændringsforslagene til bevillinger er opdelt på følgende temaer:

- tema 1 Tekniske ændringer: 25 ændringsforslag
- tema 2 Budgetneutrale ændringer: 11 ændringsforslag
- tema 3 Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter: 4 ændringsforslag
- tema 4 Merudgifter: 9 ændringsforslag
- tema 5 Salg af boliger: 2 ændringsforslag
- tema 6 Besparelser på drift: 1 ændringsforslag
- tema 7 Udmøntning af indkøbsbesparelser: 60 ændringsforslag
- tema 8 Fiskeri: 3 ændringsforslag
- tema 9 Omrokeringer vedrørende anlæg: 4 ændringsforslag
- tema 10 Effekter af reformtiltag: 1 ændringsforslag

Ændringsforslagene til bevillinger er *nummererede* fra og med nr. 1 til og med nr. 120.

Nummeret på hvert enkelt ændringsforslag fremgår f.s.v. angår bevillingerne af *bevillingsoversigten*; *Bilag 1*. Bevillingsoversigten er vedlagt foran Naalakkersuisuts ændringsforslag til bevillinger, der medtages som betænkningens **bilag L**.

For tekstanmærkningerne er nummeret angivet umiddelbart forinden hver tekstanmærkning. Tekstanmærkningerne betegnes som *Bilag 2*. Ændringsforslagene til tekstanmærkninger vedlægges under betænkningens **bilag M**.

3.1. Tema 1 – Tekniske ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 25 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene. Der er hovedsageligt tale om mindre tekniske præciseringer af ordlyden på budgetbidragene, korrigerede aktivitetstal, korrektion af fejl o.l. En række af disse ændringer er foranlediget af Finansudvalgets spørgsmål, jfr. **bilag A**.

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 20.05.20 Bloktilskud til kommunerne

Der foreslås en budgetneutral omfordeling af bloktilskuddet til kommunerne i 2014, således at det kommunale bloktilskud til Kommune Kujalleq øges med 8 mio. kr. og bloktilskuddet til Qaasuitsup Kommunea øges med 12 mio. kr. og bloktilskuddet til Kommuneqarfik Sermersooq nedsættes med 20 mio. kr.

Udvalget har ikke kunne undgå at bemærke de beklagelser, der har været omkring den fremgangsmåde, der er anvendt i forbindelse med forarbejdet omkring ændringen af fordelingen. Udvalget skal på det kraftigste anbefale, at der følges en mere gennemsigtig procedure alle parter kan leve med.

(Ændringsforslag nr. 2)

Hovedkonto 20.05.35 Borgerråd

Udvalget konstaterer markante ændringer i de forventede aktivitetstal, hvor der afsættes flere midler til de borgerrettede aktiviteter, mens der sker en reduktion af administrationsudgifterne. Udvalget formoder at dette tiltag er sket efter en dialog med borgerrådet, idet udvalget samtidig bemærker, at aktivitetstallene ikke i sig selv er bindende for anvendelsen af bevillingen.

(Ændringsforslag nr. 3)

Hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende døgninstitutioner for børn og unge

Det fremgår af de forventede aktivitetstal, at der alene er overført midler og anbringelsespladser fra Qasapermiut til den nye sikrede institution i Sisimiut samt til ILIK i Qeqertarsuaq. Udvalget lægger til grund, at denne ændring sker for at styrke betjeningen af klienterne, og er tilfreds hermed.

(Ændringsforslag nr. 4)

Hovedkonto 34.12.01 Sundhedsregioner, lægebetjening

Udvalget undrer sig over at man kan konvertere så mange lønkroner om til øvrige omkostninger. Udvalget ønsker at få oplyst om der er sket underbudgettering af de øvrige udgifter og at man har fundet det nødvendigt at finansiere dette med personalereduktion?

(Ændringsforslag nr. 5)

Hovedkonto 84.40.15 Kollegiebyggeri

I det indsatte skema er der anført kr. 0,0 for Stedkode 50, Projekt nr. 50091, Kollegiebyggeri i Paamiut, 2014, i den grønlandske version, hvor der i den danske version er anført 10,0. Udvalget **formoder** at disse tal skal være ens.

(Ændringsforslag nr. 24)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 1-23 og 25 under tema 1 **godkendes**.

Et mindretal bestående af Inuit Ataqatigiit skal dog om ændringsforslag 2 bemærke, at den benyttede fremgangsmåde uden dialog med de berørte kommuner er uacceptabel. Inuit Ataqatigiit stiller sig skeptiske overfor om beslutningen om at fratage Kommuneqarfik Sermersooq 20 millioner kroner har den ønskede effekt i forhold til opnåelse af reel lighed mellem landets regioner. Der opfordres derfor til fremadrettet samarbejde og dialog om en fremtidig udligningsordning der er målrettet varig vækst og udvikling overalt i landet.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 24 under tema 1 til 3. behandlingen af finanslovsforslaget.

3.2. Tema 2 – Budgetneutrale ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 11 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene. I 2014, 2015 og 2016 vil disse ændringsforslag dog samlet hvert år forbedre DAU-resultatet med 400.000 kr. årligt og forringe DAU-resultatet med 1,2 mio. kr. i 2017.

Disse ændringsforslag kan bl.a. tilskrives omrokinger i Naalakkersuisut administration, flytning af bevillinger imellem områder samt en generelt større afklaring af bevillingsbehovene indenfor hovedkonti med tilgrænsende formål.

Hovedkonto 40.94.14 Tilskud til landsdækkende børne- og ungdomsorganisationer

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen nedsættes med 150.000 kr. årligt med henblik på at finansiere rettighedspenge til digitale tv-programmer. Det fremgår, at denne bevillingsnedsættelse alene skal bæres af Grønlands Spejderkorps. Udvalget er lidt i tvivl om, hvorvidt det mon havde været mere rimeligt, at lade flere af børn- og ungeorganisationerne deles om at bære denne udgift. Udvalget kan således huske, at der tidligere har været rejst tvivl om, hvorvidt Sorlaks medlemsantal var korrekt. Det viste sig således, at organisationen ikke slettede medlemmer, som ikke betalte kontingent, hvilket kunne give bevillingsgiver et forkert billede af organisationens aktiviteter. Udvalget vil derfor gerne vide, hvad status er på denne sag. (Ændringsforslag nr. 30)

Hovedkonto 40.94.26 Rettighedspenge til digitale programmer

Udvalget mener egentlig at de rokerede midler ikke nødvendigvis bør overføres alene fra Grønlands Spejderkorps, sådan som det også er anført ovenfor. Efter udvalgets mening kunne en del af midlerne overføres fra Sorlak som får dobbelt så meget. Alternativt kunne overvejes at forhandle sig frem til at få indholdet fra de tre landsdækkende kanaler ændret, indenfor den afsatte økonomiske ramme. (Ændringsforslag nr. 31)

Udvalget anmoder om, at Naalakkersuisut i sit svarnotat til 2. behandlingen svarer på ovennævnte spørgsmål. Udvalget **udsætter** indtil da sin stillingtagen til ændringsforslagene.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 26-29 og 32-36 under tema 2 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 30 og 31 under tema 2.

3.3. Tema 3 – Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter

Naalakkersuisut har fremsat 4 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forbedre DAU-resultatet med 84.300.000 kr. i 2014 og med 78,3 mio. kr. i 2015, 14,3 mio. kr i 2016 henholdsvis 2017.

Disse ændringsforslag kan især tilskrives, at Naalakkersuisut har fået udarbejdet mere retvisende budgetskøn på en række hovedkonti siden fremsættelsen af finanslovsforslaget.

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 10.13.10 Udbytte, udlodning og salg fra aktieselskaber

Naalakkersuisut foreslår, at indtægtsskønnet forøges med 68,5 mio. kr. i 2014, 62,5 mio. kr. i 2015 og nedsættes med 1,5 mio. kr. i både 2016 og 2017 som følge af en revurdering af indtægtsskønnet for nærværende hovedkonto.

Over kontoen indtægtsføres Landskassens indtægter fra udbytte, fra udlodning ved kapitalnedsættelse og ved salg af aktier og eventuelle andre indtægter, som fremkommer i kraft af Grønlands Selvstyres helt eller delvise ejerskab af aktieselskaber. Det fremgår ikke af ændringsforslaget hvilke af ovennævnte typer af indtægter der forklarer denne markante stigning.

Det fremgår af budgetbidraget for denne hovedkonto, at udbyttebetalingen fra de selvstyrejede aktieselskaber anslås med forbehold for den faktiske økonomiske udvikling i selskaberne og selskabernes beslutning om disponering af eventuelle overskud. Udvalget må nødvendigvis lægge til grund, at ændringen i indtægtsskønnet er begrundet i den faktiske økonomiske udvikling i selskaberne, idet alt andet ville være kortsigtet. Udmåling af udbytte kan på den anden side ske med udgangspunkt i aktionærernes (Selvstyrets) krav om forrentning af den indskudte kapital. Udvalget ønsker at få oplyst, hvilke krav Naalakkersuisut har fremsat til de af Selvstyret helt eller delvist ejede aktieselskaber med hensyn til udbytte. Udvalget tager ændringen til efterretning, men ønsker beløbets specificering ud på de enkelte selskaber, såfremt beløbet skulle stamme fra udbytte. Udvalget har forståelse for, at en sådan specificering kan være nødvendig at holde fortrolig og alene til Finansudvalget. Udvalget forventer at modtage den i god tid inden 3. behandlingen.

(Ændringsforslag nr. 37)

Hovedkonto 20.10.20 Andel i Nationalbankens overskud

Der forventes et fald i indtægterne på 8,2 mio. kr. i 2014 og i hvert af budgetoverslagsårene.
(Ændringsforslag nr. 38)

Hovedkonto 24.11.10 Indførselsafgifter

Der forventes et fald i indtægterne på 15 mio. kr. i 2014 og i hvert af budgetoverslagsårene.

Udvalget ønsker at få oplyst om nedjusteringen for denne og foregående hovedkonto udtrykker Naalakkersuisuts forventninger om økonomisk stagnation eller direkte nedgang. Udvalget ønsker at få oplyst, om faldet i indførselsafgifterne på alkoholholdige drikkevarer og tobak hænger sammen med, at man har genindført muligheden for at købe toldfrit ved indrejse til Grønland.
(Ændringsforslag nr. 39)

Hovedkonto 24.11.12 Rejseafgift

Udvalget antager, at ændringsforslaget tager udgangspunkt i formodningen om at de gennemsnitlige priser når op på det indeks der betyder at den maksimale afgift, som er foreslået ændret til 15 procent, vil være gældende for hele finansåret 2014, såfremt ændringsforslaget (EM 2013/103) vedtages. Udvalget bemærker samtidig at rejekvoten forventes nedsat til 80.000 tons, og vil gerne orienteres om begrundelsen herfor og hvordan denne nedsættelse er fordelt.
(Ændringsforslag nr. 40)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 38-39 under tema 3 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 37 og 40 under tema 3.

3.4. Tema 4 – Merudgifter

Naalakkersuisut har fremsat 9 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 16.172.000 kr. i 2014, 17,1 mio. kr. i 2015, 66,5 mio. kr. i 2016 og 65,8 mio. kr. i 2017.

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 10.06.27 Pulje til støtte for uafhængig research omkring større industriprojekter

Hovedkontoen er ny og søges optaget i 2014. Med denne hovedkonto ønsker Naalakkersuisut at styrke mulighederne for, at grønlandske medier og uafhængige interesseorganisationer (NGO'er) kan søge midler til inddragelse af ekspertbistand ved udarbejdelse af høringssvar samt udførelse af uafhængig research omkring større projekter. Har Naalakkersuisut overvejet muligheden for andre anvendelsesområder end de større industriprojekter?

(Ændringsforslag nr. 41)

Hovedkonto 30.01.01 Departementet for Familie og Justitsvæsen

Der søges om forøgelse af bevillingerne med 0,5 mio. kr. i finansåret 2014 og i overslagsårene til aflønning af en jurist i forbindelse med udarbejdelsen af reformer på det sociale område. Udvalget undrer sig over nødvendigheden af nærværende ændringsforslag, og forventer, at bevillingen til hovedkontoen nedsættes efter opgaveløsningen.

(Ændringsforslag nr. 43)

Hovedkonto 34.11.07 Kræftplan

Der søges om forøgelse af bevillingerne med godt 2 mio. kr. i finansåret 2014, 6,2 mio. kr. i 2015, 5,6 mio. kr. i 2016 og 4,9 mio. kr. i 2017. Udvalget glæder sig over nærværende forslag, men tænker om de afsatte midler vil være tilstrækkelige til formålet, selvom bevillingen stiger henover overslagsårene.

(Ændringsforslag nr. 44)

Hovedkonto 64.13.25 Ekstraordinær indsats for ledige

Det foreslås en forøgelse af bevillingerne med 5 mio. kr. i finansåret 2014 og i overslagsårene. Udvalget tilslutter sig ændringsforslaget, men anbefaler særlig fokus omkring evaluering af at de ledige kommer videre i arbejde eller uddannelse. Udvalget finder derudover ikke, at det virker særlig seriøst, at tilretning af aktivitetstabellerne først vil ske ved ændringsforslag ved 3. behandlingen. Hvis Naalakkersuisut mener at have en seriøs anvendelse for 5 mio. kr. burde der allerede nu kunne oplyses mere konkret om, hvordan disse midler skal anvendes. Udvalget ønsker nærmere oplysninger om dette.

(Ændringsforslag nr. 48)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 41-49 under tema 4 **godkendes**.

3.5. Tema 5 – Salg af boliger

Naalakkersuisut har fremsat 2 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 70,7 mio. kr. i 2014, og forbedre DAU-resultatet med 5 mio. kr. i 2015 og med 20 mio. kr. i både 2016 og i 2017.

Hovedkonto 20.10.22 Andre indtægter

De budgetterede indtægter fra salg af nyere boliger i Nuuk er reduceret med kr. 75 mio. kr. i 2014 og forøget med 5 mio. kr. i 2015 og med 20 mio. kr. i både 2016 og 2017. Udvalget tilslutter sig ændringsforslaget, og afventer skriftlig orientering om arbejdsgruppens arbejde. Udvalget er derudover glad for, at Naalakkersuisut har lyttet til bekymringerne fra finanssektoren, da udvalget lægger vægt på et godt samarbejde mellem Naalakkersuisut og finanssektoren.

(Ændringsforslag nr. 50)

Hovedkonto 72.06.51 Salg af boliger – nettoudbetaling

Hovedkontoen omfatter nettoindtægten ved salg af boliger tilhørende Grønlands Selvstyre. De budgetterede indtægter er forhøjet med 4,3 mio. kr. i 2014. Der foreslås ingen ændringer for budgetoverslagsårene 2015 -2017. Forhøjelsen er som følge af nogle af Selvstyrets enfamilie- og dobbelthuse vil blive udbudt til offentligt salg når de bliver ledige.

Udvalget skal samtidig anmode Naalakkersuisut om at oplyse i svarnotatet til 2. behandlingen, om denne disposition kan forventes at medføre, at det vil blive nødvendigt at købe nye enfamilie- eller dobbelthuse til personer, som via deres erhverv eller hverv er berettiget til tjenestebolig.

(Ændringsforslag nr. 51)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 50-51 under tema 5 **godkendes**.

3.6. Tema 6 – Besparelser på drift

Naalakkersuisut har fremsat 1 ændringsforslag under denne overskrift. Dette ændringsforslag vil samlet forbedre DAU-resultatet med 5.740.000 kr. i finansåret og med 0 kr. i budgetoverslagsårene.

Hovedkonto 30.13.43 Rådgivningscenter for handicappede

Grundet politiske prioriteringer, opstartes der ikke som forventet et handicapcenter. Udvalget bemærker, at handicapcentret tidligere har været højt prioriteret af Inatsisartut. Der var på hovedkontoen foreslået afsat 5.740.000 til formålet, hvorfor bevillingen reduceres med hele dette beløb. Udvalget savner en nærmere beskrivelse af sagen og herunder af, hvornår handicapcentret i stedet søges opstartet. Udvalget skal samtidig anmode Naalakkersuisut om at orientere Familieudvalget om beslutningen.

(Ændringsforslag nr. 52)

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 52 under tema 6

3.7. Tema 7 – Udmøntning af indkøbsbesparelser

Naalakkersuisut har fremsat 60 ændringsforslag under denne overskrift. Generelt for disse ændringsforslag er at der ikke er angivet begrundelse for at det netop er disse hovedkonti der rammes, ej heller oplyses hvordan beløbene er fastsat. Dette må anses som en mangel. Udvalget finder, at Naalakkersuisut burde have gjort mere ud af at oplyse Inatsisartut om baggrunden for dette tiltag.

Hovedkonto 20.11.56 Budgetregulering, administration

Ændringsforslaget fremsættes som følge af udmøntning af budgetregulering for besparelser på indkøb. Med ændringsforslagets vedtagelse udgår hovedkontoen. De budgetterede besparelser udgør 9 mio. kr. i finansåret 2014, 13 mio. kr. i 2015, 16 mio. kr. i 2016 og 17 mio. kr. 2017.

(Ændringsforslag nr. 56)

Hovedkonto 64.13.21 Revalidering

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen nedsættes med 1000 kr. i 2014. Dette er en så beskeden bevillingsnedsættelse, at udgifterne til fremsættelsen, behandlingen og implementeringen af ændringsforslaget i sig selv formentlig overstiger den foreslåede besparelse. Finansudvalget må derudover principielt bemærke, at det forekommer ganske bemærkelsesværdigt, at der kan gennemføres indkøbsbesparelser på nærværende hovedkonto, som jfr. sit formål anvendes til at refundere kommunale revalideringsudgifter og altså ikke anvendes til indkøb. Det er således uoplyst, hvordan Naalakkersuisuts nye indkøbsaftaler kan medføre besparelser i kommunerne, og det bemærkes samtidig, at der ikke er foreslået besparelser på andre hovedkonti, hvorfra der refunderes beløb til kommunerne. Udvalget bemærker endelig, at der er tale om en lovbunden bevilling, som styres via det for bevillingen gældende regelgrundlag og ikke via bevillingsrammen i Finansloven. Besparelser på sådanne hovedkonti bør principielt kun ske med varsomhed, og som hovedregel især i forbindelse med ændringer af regelgrundlaget for bevillingen.

(Ændringsforslag nr. 56)

Et flertal i udvalget bestående af Siumut og Atassut **indstiller**, at ændringsforslag nr. 53-112 under tema 7 **godkendes**.

Et mindretal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit **indstiller** at ændringsforslag nr. 53-112 under tema 7 **forkastes**. Inuit Ataqatigiit er uenige i fremgangsmåden omkring de planlagte besparelser på indkøbspolitikken og anmoder Naalakkersuisut om at fremsætte ændringsforslag der tager lokale hensyn og sikrer at man ikke fratager enhederne mulighederne for at handle lokalt. Inuit Ataqatigiit skal anmode Naalakkersuisut til, forinden tredjebehandlingen af finansloven, at fremsætte en mere differentieret og gennemtænkt forslag om besparelser på indkøbspolitikken, der i højere grad tager hensyn til det lokale erhvervsliv og som ikke rammer alle enheder lige hårdt, men i højere grad vurdere de enkelte enheders reelle muligheder for at opnå de ønskede besparelser.

3.8. Tema 8 – Fiskeri

Naalakkersuisut har fremsat 3 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forbedre DAU-resultatet med 21,5 mio. kr. i finansåret 2014, 25 mio. kr. i 2015, 0 kr. i 2016 og forringe DAU-resultat med 20 mio. kr. i 2017.

Hovedkonto 50.01.01 Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Naalakkersuisut foreslår, at der afsættes 2,63 mio. kr. i 2014. Midlerne skal primært bruges til et seminar om fiskeriområdet. Beløbet synes efter udvalgets holdning meget højt, hvorfor der må være en rigtig god forklaring. Udvalget imødeser denne i svarnotatet til 2. behandlingen.

(Ændringsforslag nr. 113)

Hovedkonto 50.06.50 Fiskeriudviklingspulje

Udvalget savner en uddybning af baggrunden for nærværende ændringsforslag om reduktion af bevillingerne med 25 mio. kr. både i 2014 og 2015 samt en forhøjelse af bevillingen med 20 mio. kr. i 2017.

Udvalget mangler en uddybning af hvad der eksempelvis menes med at man vil tilpasse bevillingen bedre i forhold til anvendelsen og efterspørgslen efter midlerne. Udvalget savner samtidig et skema over de forventede aktiviteter, der kan være med til at forklare udviklingen i bevillingen over tid.

(Ændringsforslag nr. 115)

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 113 og 115 under tema 8.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 114 under tema 8 **godkendes**.

3.9. Tema 9 – Omrokeringer vedrørende anlæg

Naalakkersuisut har fremsat 4 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 1,4 mio. kr. i finansåret 2014 og i overslagsåret 2015, men forbedre DAU-resultatet 1,5 mio. kr. i 2016 og 1,4 mio. kr. i 2017.

Hovedkonto 34.11.03 Dronning Ingrid's HospitalHovedkonto 34.12.01 Sundhedsregioner, lægebetjeningHovedkonto 34.12.02 Nationale Sundheds- og UddannelsesindsatserHovedkonto 86.60.01 Sundhedsvæsenet

I relation til nærværende ændringsforslag efterlyser udvalget situationen omkring behovet for yderligere budgetneutrale rokeringer til hovedkonto 86.60.01 Sundhedsvæsenet, projektnr. 996.46.019 Elektronisk patientjournal (EPJ). I den forbindelse kan udvalget henvise til eksempelvis udvalgets behandling af sagsnr. 01.31.06/13-00640. Finansudvalget godkendte d. 29. november 2012 ansøgningen om budgetneutral rokering af IKT-midler til EPJ projektet med den bemærkning, at det vil være kritisabelt, hvis Sundhedsvæsenets tilbud ender med at blive forringet pga. EPJ-projektet. Den seneste ansøgning om budgetneutral rokering af IKT-midler til Elektronisk Patient Journal projektet, EPJ-projektet fra bl.a. hovedkonto 34.12.03 Fællesudgifter, evakueringer mv. skete d. 19. september 2013. Det påregnedes samtidig, at der på denne hovedkonto ville mangle 10 mio. kr. ved årets udgang. Forinden sin afgørelse i sagen ønskede udvalget pr. brev af 4. oktober at få afklaret, hvordan Naalakkersuisut kan forsvare ansøgningen om rokering af midler fra en hovedkonto på hvilket der i forvejen er udsigt til en budgetoverskridelse.

På baggrund af denne uafsluttede sag, ønsker udvalget at få afklaring på om nærværende ændringsforslag følger den finansieringsplan der er lavet for projektnr. 996.46.019 Elektronisk patientjournal (EPJ).

(Ændringsforslag nr. 116-119)

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 116-119 under tema 9.

3.10. Tema 10 – Effekter af reformtiltag

Naalakkersuisut har fremsat 1 ændringsforslag under denne overskrift. Dette ændringsforslag vil ikke påvirke DAU-resultatet i finansåret 2014 eller i 2015, men forringe DAU-resultatet 20 mio. kr. i 2016 og 50 mio. kr. i 2017.

Hovedkonto 20.11.51 Effekter af reformtiltag

Da Naalakkersuisut har til hensigt at der skal være balance i finanslovsarbejdet henover valgperioden er udvalget tilfreds med at der sker nedjustering af de forventede indtægter i god tid. Udvalget savner dog en nærmere forklaring på hvilke nye erfaringer Naalakkersuisut har gjort med hensyn til de af reformtiltagene, der har nødvendiggjort fremsættelse af ændringsforslag der medfører merbevilling af denne størrelsesorden? Det må således konstateres, at det forelagte budgetbidrag er helt utilstrækkeligt. Udvalget har gentagne gange igennem mange år gjort tydeligt opmærksom på, at et budgetbidrag skal være tilstrækkeligt fyldestgørende til, at Inatsisartut kan danne sig et billede af baggrunden for den søgte bevillingsændring. Hvis Naalakkersuisut fulgte forskrifterne i Budgetregulativ 2008 ville budgetbidragene formentlig blive tilfredsstillende. Finansudvalget **henstiller** derfor, at Naalakkersuisut følger Budgetregulativet.

(Ændringsforslag nr. 120)

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 120 under tema 10.

4. Ændringsforslag til tekstanmærkninger

Naalakkersuisut foreslår i alt 5 nye tekstanmærkninger. Disse ændringsforslag har nr. 121- 125.

Ændringsforslagene til tekstanmærkninger er knyttet til finanslovsforslagets *Bilag 2*. De vedlægges under betænkningens **bilag M**.

En del af ændringsforslagene til tekstanmærkningerne vedrører tekniske præciseringer af rammer og bemyndigelser. Andre af forslagene fremsættes på baggrund af opfordringer fra Finansudvalget.

Der er nedenfor medtaget enkelte supplerende og forklarende bemærkninger til udvalgte tekstanmærkninger.

Til hovedkonto 73.94.02 Nukissiorfiit

Med dette ændringsforslag øges krydssubsidieringen indenfor forsyningsområdet. Naalakkersuisut foreslår således, at priserne på varme, der fortsat betales efter en landsdækkende enspris, sænkes. For at dække udgifterne ved dette tiltag øges minimalprisen på el og vand. Hermed betaler borgerne især i Nuuk øgede vand og el priser mhp. sænke varmeprisen overalt i landet. Endvidere vil fiskeindustrien forventeligt opleve en afledt effekt jfr. tekstanmærkning nr. 2 til nærværende hovedkonto, i hvilken fiskeindustriens rabat på el og vand er angivet.

Udvalget formoder at denne disposition er sket i overensstemmelse med bemærkningerne til tekstanmærkningen i FFL 2014, hvorefter tariffene i fremtiden alene skal reguleres som følge af ændringer i Nukissiorfiits lokale enhedsomkostninger. Naalakkersuisut begrundet prissænkningen med at gøre grøn fjernvarme mere konkurrencedygtig overfor oliebaseret varme.

Udvalget mangler oplysning om, hvad der menes med grøn fjernvarme, hvor der i dag leveres grøn fjernvarme, og hvor stor en andel af varmekunderne, der får leveret grøn fjernvarme. Udvalget formoder desuden at prissænkningen alene vil gælde i de byer og bygder, hvor der leveres eller planlægges leveret grøn fjernvarme. Såfremt dette ikke er tilfældet bør de lokale konsekvenser nærmere beskrives.

(Ændringsforslag nr. 125)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 121-124 til tekstanmærkningerne **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 125 til tekstanmærkningerne.

5. Henstillinger fra Finansudvalget

Henstilling nr. 1

Som svar på svar på et høringsskrivelse, har udvalg har modtaget en opfordring fra Anlægsudvalget, bilag N, om at Finans- Skatteudvalget følger sagen op så Anlægsudvalgets opfordringer følges op med konkrete tiltag fra Naalakkersuisut. Anlægsudvalget skriver bl.a.:

"I forbindelse med den planlagte Sektorplan 2014 og herunder ældreinstitutionsområdet jf. afsnit 4.8 i de almindelige bemærkninger til FFL 2014 skal Anlægsudvalget opfordre til, at der i planlægningen tages hensyn til ældre med handicap, demens mv. samt til at ældre ægtepar og dermed ligestillede fortsat kan bo sammen. Udvalget skal i den forbindelse bemærke, at de er bekendt med, at ældreinstitutionsområdet hører under Familie- og Sundhedsudvalgets arbejdsområde."

Henstilling nr. 2

Som svar på svar på et høringsskrivelse, har udvalg har modtaget en opfordring fra Frednings- og Miljøudvalget, bilag N, til at følge op på følgende:

2-1

"Udvalget skal overordnet opfordre Naalakkersuisut til, at der iværksættes initiativer, strategier og konkrete programmer, der sammenkæder uddannelse, beskæftigelse, erhvervsudøvelse, menneskelig trivsel og sundhed med en langdigtet og bæredygtig naturudnyttelse i og omkring et rent og sundt miljø i trivsel og balance."

2-2

"Udvalget nærer fortsat en begrundet bekymring rettet mod den kommunale affaldshåndtering. Denne bekymring holdt op imod de politiske målsætninger og visioner på affaldsområdet. Trods affaldsplaner oplever vi landet rundt, at affald flyder og hober sig op. Der gøres bestemt meget på affaldsområdet, men det er ikke tilstrækkeligt. Overalt i landet støder vi på affald og efterladenskaber i naturen. Vi både kan og skal gøre det bedre. Udvalget skal opfordre Naalakkersuisut til både at gennemføre en kritisk og konstruktiv politisk dialog med kommunerne om problemerne, og ikke mindst med den danske stat om en håndtering af dennes forpligtigelser på affalds- og miljøområdet."

2-3

"Udvalget har en særlig konkret bekymring i relation til kvaliteten og kapaciteten af oliebekæmpelsesudstyret, da det eksempelvis ikke kan håndtere udslip af Heavy Fuel. Vi er ganske enkelt sårbare overfor og ikke gearret til at håndtere udslip og lækager med Heavy Fuel, som er gængs brændstof hos skibe i de grønlandske farvande inden for 3 sømils grænsen."

Udvalget skal fremhæve, at der fremadrettet må påses prioriterede midler til opdateret miljøbekæmpelsesudstyr inden for 3 sømils grænsen, som kan håndtere Heavy Fuel."

Henstilling nr. 3

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut senest i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget for 2015 fremlægger forslag til tiltag, som er egnede til at tilsikre, at kommunerne ikke gives et økonomisk incitament til at lade de af Landskassen renoverede og

nyopførte skolebygninger forfalde i forventning om, at Landskassen atter vil forestå en renovering af bygningerne, såfremt de ikke løbende vedligeholdes forskriftsmæssigt.

Henstilling nr. 4

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut søger at tilsikre, at der budgetteres med et **realistisk** afløb fra anlægsbevillingerne, således at der ikke bevidst ansøges om midler, som blot kommer til at ligge passivt i Anlægs- og Renoveringsfonden. Særligt bør der ved årets slutning grundet administrative forsinkelser ikke søges om udmøntning af anlægspuljer alene m.h.p. at henlægge midlerne i Anlægs- og Renoveringsfonden.

Henstilling nr. 5

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut snarligt undersøger og foreslår tiltag, der vil være egnede til at skabe et mere klart økonomisk incitament for kommunerne – negativt såvel som positivt - således at det sikres, at mulighederne for revisitering, revalidering og fleksjobordninger prioriteres fremfor tilkendelse af førtidspension.

Henstilling nr. 6

Udvalget skal på det kraftigste henstille, at Naalakkersuisut sikrer sig at gældsudviklingen ikke præges af udviklingen i Drifts-, tilskuds- og lovbundne udgifter, men at Naalakkersuisut skal tilsikre sig at låneoptag alene sker i forbindelse med midlertidige og ekstraordinære fluktuationer i anlægsudgifterne.

6. Indstillinger fra Finansudvalget

Med disse bemærkninger skal Finansudvalget overgive finanslovsforslaget til Inatsisartutts 2. behandling.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 1-23 og 25 under tema 1 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 24 under tema 1.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 26-29 og 32-36 under tema 2 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 30 og 31 under tema 2.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 38-39 under tema 3 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 37 og 40 under tema 3.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 41-49 under tema 4 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 50-51 under tema 5 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 52 under tema 6

Et flertal i udvalget bestående af Siumut og Atassut **indstiller**, at ændringsforslag nr. 53-112 under tema 7 **godkendes**.

Et mindretal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit **indstiller** at ændringsforslag nr. 53-112 under tema 7 **forkastes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 113 og 115 under tema 8..

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 114 under tema 8 **godkendes**.

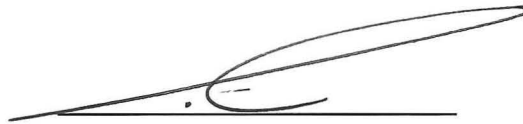
Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 116-119 under tema 9.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 120 under tema 10.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 121-124 til tekstanmærkningerne **godkendes**.

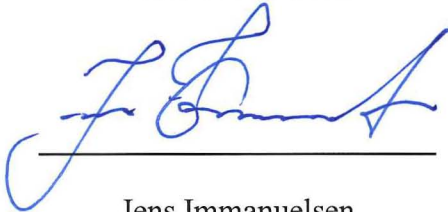
Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 125 til tekstanmærkningerne.

På baggrund af Inatsisartuts behandling **indstiller** udvalget, at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Finans- og Skatteudvalget inden Inatsisartuts afsluttende 3. behandling.



Finn Karlsen, Formand

Gerhardt Petersen

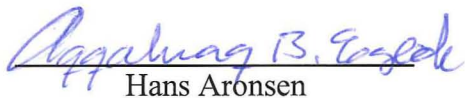


Jens Immanuelson

Evelyn Frederiksen



Naaja Nathanielsen



Hans Aronsen

Kalistat Lund

+299 704177

18. oktober 2013

EM2013/7

På baggrund af Inatsisartuts behandling indstiller udvalget, at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Finans- og Skatteudvalget inden Inatsisartuts afsluttende 3. behandling.



Gerhardt Petersen

Finn Karlsen, Formand

Evelyn Frederiksen

Jens Immanuelson

Naaja Nathanielsen

Hans Aronsen

Kalistat Lund

Inatsisartut suliarinninnerat tunngavigalugu Inatsisartut inaarutaasumik pingajussaaneerillutik suliarinninnissaat sioqqullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliarineqaqqittussanngorlugu inatsisissatut siunnersuut ingerlateqqinneqassasoq ataatsimiititaliamit **inassutigineqarpoq**.

Finn Karlsen, Siulittaasoq

Gerhardt Petersen

Evelyn Frederiksen

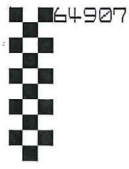
Jens Immanuelson

Naaja Nathanielsen

Hans Aronsen



Kalistat Lund



18. oktober 2013

EM2013/7

På baggrund af Inatsisartuts behandling **indstiller** udvalget, at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Finans- og Skatteudvalget inden Inatsisartuts afsluttende 3. behandling.

Finn Karlsen, Formand

Gerhardt Petersen

Evelyn Fredcriksen

Jens Immanuelson

Naaja Nathanielsen

Hans Aronsen

Kalistat Lund